

ju.remissvar@regeringskansliet.se

ju.L5@regeringskansliet.se

STR:s remissvar: Utkast till lagrådsremiss - Skärpta straff för olovlig körning och rattfylleribrott (Ju2021/04215)

Det är positivt att Sveriges Trafikutbildares Riksförbund, STR, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat förslag.

STR har följande kommentarer:

Sammanfattning

STR instämmer med att det finns ett behov av skärpta straffrättsliga reaktioner vid upprepade och allvarliga fall av olovlig körning och rattfylleribrott. STR instämmer även med att upprepade och allvarliga fall av vissa trafikbrott behöver mötas av kraftigare reaktioner (3.4.2). Enbart dagsböter har inte en tillräckligt avskräckande effekt. De föreslagna åtgärderna har ett viktigt signalvärde både vad avser grovt rattfylleri och grov olovlig körning. STR instämmer med att förslagen markerar en skärpt syn på upprepade och allvarliga trafikbrottslighet och kan bidra till att minska antalet sådana brott.

STR välkomnar därför samtliga förslag:

- Höjt maximistraff för grov olovlig körning och rattfylleri: från fängelse i sex månader till fängelse i ett år.
- Höjt maximistraff för grovt rattfylleri: från fängelse i två år till fängelse i tre år.
- Ny kvalifikationsgrund i straffbestämmelsen om grovt rattfylleri: Vid bedömning av om brottet är grovt ska särskilt beaktas om föraren tidigare har gjort sig skyldig till rattfylleri eller grovt rattfylleri.
- Att ett oaktsamhetsansvar införs för olovlig körning och att regleringen renodlas.

STR anser dessutom att straffsatsen även för ”Tillåtande av olovlig körning” skärps så att fängelse ingår i straffskalan även för detta brott. Tillåtande av olovlig körning kan sättas i system vilket vi ser i vår bransch i form av falska trafikskolor. Det omsätter stora belopp och många människor faller offer för denna verksamhet vilken inte sällan sker i organiserad och storskalig form.

Kommentarer

Olovlig körning

STR har under många år efterfrågat skärpta straff mot det växande problemet med falska trafikskolor vilka på olika sätt döljer sig under privat handledarskap, med eller utan tillstånd, i fordon med eller utan dubbelkommando respektive med eller utan röd eller grön skylt (eller helt oskyltade). Möjligheten till privat övningskörning, eller mängdträning, är en resurs för individen och samhället, men den kan missbrukas. Det finns en organiserad kriminell verksamhet som driver falska trafikskolor, utför provbedrägerier, och det finns många privatpersoner som luras. Verksamheten har inga vinnare förutom brottslingen. Kraftfulla åtgärder och verkningfulla straff inom detta område torde vara viktigt även för upprätthållandet av tron till rättssamhället som sådant. Körkortsprocessen är som bekant en av de första kontakter som unga vuxna har med staten och det torde vara viktigt för formandet av synen på, och tilltron till, staten att det är ordning och reda och rättvisa även i denna process. Därför tillstyrker STR förslagen men föreslår dessutom att straffsatsen för ”Tillåtande av olovlig körning” skärps så att fängelse ingår i straffskalan även för detta brott

3.2.3 Förverkande av fordon

Vid sidan av den avskräckande effekt som den skärpta lagstiftningen i sig får antas ha, tror STR att möjligheten till förverkande av fordon kan vara ett effektivt sätt att störa den organiserade falska trafikskolverksamheten.

STR anser vidare att åtgärder som underlättar för polisen att kontrollera tillstånd vid vägen är angelägna och att möjligheten att göra kontroller mot Transportstyrelsens tillståndsregister torde vara av stort värde för att polisens ska kunna arbeta på ett effektivt sätt.

Det finns i sammanhanget skäl att noga analysera huruvida skärpta straff inom detta område verkligen är ett effektivt sätt att värna trafiksäkerheten och förhindra brott. Erfarenheten visar generellt att skärpta straff i ett samhälle inte nödvändigtvis har avsedd effekt. Dock vet vi sedan länge att dagsböter inte överhuvudtaget avskräcker falska trafikskolor då intäkterna vid överstiger de bötesbelopp man kan få om man mot förmodan blir avslöjad och bevis håller för fällande dom. I det här fallet torde skärpta straff vara gynnsamt för såväl trafiksäkerheten som för att skydda privatpersoner som behöver ett körkort och som mer eller mindre utsätts för detta bedrägeri.

Grovt rattfylleri

STR instämmer till fullo med MHF:s slogan -"ingen ska dö av rattfylleri". STR anser också att en skärpt strafflagstiftning skulle leda till minskning även av lindriga och allvarliga skador, men framför allt kunna stävja grundproblemet att vi tillåter unga människor att helt oreflekterat bryta mot lagen därför att straffen ändå inte är särskilt kännbara.

STR anser vidare att de föreslagna skärpta straffsatserna för grovt rattfylleri är motiverade av utvecklingen i samhället samt att de har ett viktigt signalvärde även kopplat till samhällets syn på detta brott och hur det kan beskrivas för blivande körkortstagare inom

ramen för riskutbildningen. Många av STR:s medlemmar bedriver sedan 2009 obligatorisk riskutbildning (del 1 för behörighet A respektive B) i vilken kunskap och attityder kring alkohol och riskerna med detta i trafiken är en central del av kursplanen. I sammanhanget kan även nämnas att STR har krav på att alla körlektioner ska föregås av en nykterhetskontroll (med undantag för perioder av luftburna pandemier).

Landskrona den 22/2, 2022

Med vänlig hälsning

SVERIGES TRAFIKUTBILDARES RIKSFÖRBUND

Benny Gunnarsson
Förbundsordförande